

The CDA logo consists of the letters 'CDA' in a bold, green, sans-serif font, centered within a white circle. The background of the entire page is a photograph of a large, historic brick church with multiple spires and Gothic-style windows, set against a blue sky with scattered white clouds.

CDA

SITTARD-GELEEN

**ENERGIEK, SOLIDE EN SAMEN
ZO BOUWEN WE AAN EEN
BRUISEND SITTARD-GELEEN**

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2022-2026

INHOUD

I	Onze uitgangspunten
II	Voorwoord Judith Bühler, onze lijsttrekker
III	Onze speerpunten
IV	Hier staan wij voor
V	Een betrouwbare en transparante gemeente
VI	Wij zijn er voor jong en oud
VII	Duurzaam doen we samen
VIII	Wonen is een grondrecht
IX	Een leefbare en mooie buurt
X	Ondernemen en innoveren
XI	Cultuur, sport en toerisme

I ONZE UITGANGSPUNTEN

DE GEMEENSCHAP OP ÉÉN

Het CDA is een volkspartij. Wij zijn er voor gezinnen met kinderen, alleenstaanden, (echt)paren, kinderen en jongeren, werkenden en niet-werkenden, senioren: kortom voor iedereen. Bij ons staat de gemeenschap op één. De betrokkenheid van mensen bij hun stad, dorp, school, buurt, hun kerk, bedrijf of vereniging is een voornaam draagvlak in ons leven. Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en voor hun stad. Dat stimuleren en faciliteren wij van harte.

VERTROUWEN

Onze overheid geeft burgers breed het vertrouwen om initiatieven te ontplooien, om te doen wat ze kunnen en willen doen. Op haar beurt krijgt de gemeente het vertrouwen en de ruimte van inwoners om de stad waardig en integer te besturen. Transparant, met vertrouwen in elkaar en onderling verbonden.

DE MENS CENTRAAL

Voor het CDA is de rechtsstaat een onmisbare voorwaarde als het aankomt op de bescherming van de menselijke maat. Voor ons staat de mens centraal en is de gemeente er om waardig samenleven te stimuleren en mogelijk te maken. We verwachten van onze overheid daarnaast dat zij heldere grenzen stelt en onrecht bestrijdt.

BETROKKEN BURGERS

Het CDA zet in op de betrokkenheid van inwoners en wil de onderlinge verbondenheid tussen de gemeente en burgers versterken. Wij komen op voor de zwakkeren en stimuleren en faciliteren initiatiefrijke burgers en organisaties die het leefklimaat in onze stad helpen versterken. De menselijke maat geldt daarbij voor elk van hen, zwak of sterk, als uitgangspunt.

TOEKOMSTGERICHT

Vanuit goed rentmeesterschap zorgt het CDA voor mens, natuur en cultuur. Onze opdracht is het om een betere samenleving achter te laten voor onze kinderen en kleinkinderen. Dit verkiezingsprogramma is de inhoudelijke vertaling van die inspirerende gedachte. We vertalen onze visie in realistische en resultaatgerichte doelen waarmee we de samenleving in Sittard-Geleen willen versterken en verbeteren.

II VOORWOORD

In de voorbije twee jaar hebben de coronapandemie en de gevolgen daarvan het uiterste gevraagd van onze samenleving. Ondernemers, zorgpersoneel, onderwijsmedewerkers, de horeca, de culturele en evenementensector alsook politie, brandweer en andere hulpdiensten moeten alle zeilen bijzetten om de problemen rond covid het hoofd te bieden. De komende jaren moeten we er daarom alles aan doen om samen aan herstel te werken. Terug te keren naar een maatschappij zonder beperkende maatregelen en lockdowns.

Corona heeft duidelijk gemaakt hoe belangrijk de leefbaarheid van en in je directe omgeving is. De aandacht daarvoor en het bewustzijn daarover is sinds maart 2020, toen de pandemie uitbrak, alleen maar groter geworden. Ook in onze stad Sittard-Geleen. Waar leefbaarheid en wonen in de stadscentra en wijken en buurten samengaat met groene buitenruimtes op plekken die uitnodigen om elkaar te ontmoeten. Met (sport)accommodaties, theaters, evenementen en een poppodium. Evenals een gezond verenigingsleven en bruisende stadscentra met een gevarieerd aanbod aan winkels en gezellige horeca. Dit is samen met veel vrijwilligers, inwoners en ondernemers vastgelegd in de 'Toekomstvisie 2030' en geeft richting aan de toekomst van onze stad. De afgelopen jaren heeft het CDA hier volop in geïnvesteerd. En dat willen we de komende vier jaar blijven doen. Voor inwoners die trots zijn op hun gemeente en die zich bij onze stad betrokken voelen en er met plezier en naar volle tevredenheid wonen.

Samen hebben we de komende jaren de zorg om betaalbare woningen te realiseren voor starters en jonge gezinnen. Dat geldt in gelijke mate voor onze senioren waarvoor weinig passend aanbod is en die als gevolg daarvan ongewild de doorstroom op de woningmarkt bemoeilijken. Het CDA wil zich graag voor deze beide groepen inzetten en meezoeken naar oplossingen. We doen dat ook voor agrarische familiebedrijven.

Onze ondernemers zijn voortdurend op zoek naar gekwalificeerde medewerkers, een zoektocht die vanwege de lage werkloosheid en corona niet eenvoudig is. Aan de andere kant is er een grote groep mensen die niet kan meedoen in onze hedendaagse jachtige maatschappij. De afgelopen periode hebben we als CDA ingezet op het verhogen van arbeidsparticipatie. Dat doen we door samen met werkgevers in te zetten op mensen met talenten en het werk zodanig te organiseren dat wie een steuntje in de rug nodig heeft daadwerkelijk aan de slag kan op de arbeidsmarkt.

Het leeuwendeel van onze inwoners, óók onze jeugd, draagt elk op een eigen manier bij aan de versteviging van het fundament van onze lokale samenleving. Daarbij moeten we oog hebben voor wie daar niet toe in staat is en eenzaamheid op de loer ligt. Het opsporen en voorkomen hiervan heeft voor ons een hoge prioriteit. Corona heeft eens te meer duidelijk gemaakt hoe belangrijk dit is. Vroeg signaleren, laagdrempelige hulp en voldoende plekken om elkaar te kunnen ontmoeten zijn belangrijke voorwaarden om de problemen als gevolg daarvan te bestrijden. Op wijk- en dorpsniveau willen we zorgen voor voldoende voorzieningen en recreatieve mogelijkheden waar jongeren op een positieve manier hun energie kwijt kunnen.

Niet iedereen kan meekomen in de snelheid waarmee de digitalisering van de maatschappij zich voltrekt. Het CDA vindt het daarom belangrijk dat de gemeente met gastvrij menselijk contact voor iedereen bereikbaar is. Bij voorkeur bij één loket om te voorkomen dat we inwoners van het kastje naar de muur sturen.

Onze lijst tenslotte bevat veel nieuwe namen. Het is een mix van enthousiaste jonge mensen en ervaren kandidaten die zich nauw verwant voelen met onze stad. Kandidaten waar we trots op zijn omdat zij zich met hart en ziel inzetten voor een gezonde toekomst van Sittard-Geleen.

Het duidelijk, herkenbaar en vernieuwd CDA-team wil zielsgraag voortvarend verder bouwen aan onze mooie stad. Energiek, solide en samen met u.

JUDITH BÜHLER, LIJSTTREKKER

III ONZE SPEERPUNTEN VOOR DE PERIODE 2022 – 2026

WIJ ZIJN ER VOOR JONG EN OUD

- + We willen een verdere uitbreiding van gezonde scholen met extra aandacht voor gezonde voeding en meer bewegen. De gezonde basisschool van de toekomst is een mooi voorbeeld hiervan. Dit willen we graag uitbreiden.
- + We zetten in op burgerschapsonderwijs aan jongeren in het vak maatschappijleer en het jeugd raadspel
- + Vanuit de WMO, de jeugdzorg (preventie) en VIDAR ondersteunen wij jongeren die hulp zoeken en in een eigen inkomen willen voorzien
- + We bevorderen de deelname van jongeren aan activiteiten van verenigingen, sportclubs en culturele instellingen en maken dat financieel mogelijk. De verdere ontwikkeling van Glanerbrook en het Anker past in dit voornemen
- + Vanuit het oogpunt van gezondheidsbevordering steunen we het handhaven van een zwemvoorziening voor doelgroep- en educatief zwemmen op De Nieuwe Hateboer. Voorwaarde is dat dit financieel haalbaar is.
- + Voor onze jongeren introduceren we een jeugdsportpas
- + Kinderen en jongeren die iets bijzonders doen, en daarmee misschien wel een held zijn voor anderen in hun omgeving, zetten we graag in het zonnetje. Die waardering uiten we binnen onze gemeente in de vorm van het jeugd lintje.
- + We stimuleren ouderen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen en we scheppen daar voorwaarden en mogelijkheden voor
- + Om de doorstroming te bevorderen willen we kleinere (senioren)woningen aan de woningmarkt toevoegen evenals andere vormen van kleinschalig wonen (hofjes, tiny houses, appartementen) al dan niet in een combinatie van zorg en huishoudelijke hulp
- + Om gezond oud te kunnen worden ondersteunen we de senioren sportpas

WIJ ZORGEN VOOR ELKAAR

- + We willen één loket voor alle vragen rond WMO, jeugdzorg, participatiewet, armoede- en schuldbeleid. Geen kastje naar de muurbeleid maar bereikbaar en gastvrij menselijk contact voor elke burger zonder verdergaande digitalisering en cybersecurity te veronachtzamen
- + We werken vanuit de bedoeling en daarmee bedoelen we dat we eerst kijken naar wat de inwoner nodig heeft en daarna of dit past binnen de regels.
- + We vergroten gelijke kansen voor onze jeugd en gaan de strijd aan tegen armoede
- + We realiseren meer ontmoetingsplekken en huiskamerprojecten in wijken en buurten voor kinderen, jongeren en senioren
- + Wij steunen, waarderen en faciliteren mantelzorgers, ouderenorganisaties, huiskamerprojecten en jongerencentra
- + Wij zijn een inclusieve gemeente en zorgen voor iedere burger die hulp nodig heeft. Ongeacht leeftijd, afkomst, inkomen, wie je bent of hoe je door anderen gezien willen worden.

DUURZAAM DOEN WE SAMEN

- + Voor ieder huishouden streven we naar een betaalbare energierekening
- + Energietransitie: wij ondersteunen en stimuleren lokale initiatieven en innovaties om zoveel mogelijk kostenneutraal het gasverbruik terug te dringen. Daarbij hebben we tevens volop oog voor de jongste ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het gebruik van waterstof en de toepassing daarvan.
- + We werken samen met de provincie en het rijk verder aan de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen. Dat betekent bijvoorbeeld dat nader onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheid tot het plaatsen van windmolens in Sittard-Geleen
- + Het Groene Net, gekoppeld aan de duurzame warmte van Chemelot, en de uitrol ervan is en blijft ook toekomstig een belangrijk hulpmiddel in de energietransitie van onze stad
- + Wij stimuleren en helpen burgers om te kunnen investeren in energiebesparende maatregelen zoals isolatie, dubbel glas, zonnepanelen, warmtepompen en meer
- + Voor elke boom in onze gemeente die verdwijnt planten wij een nieuwe
- + Wij zetten in op een kringlooeconomie waarbij we afval zoveel mogelijk hergebruiken als grondstof voor nieuwe producten en diensten
- + Wij geven extra aandacht aan de lokale productie en verkoop van voedsel samen met agrariërs, natuurorganisaties en inwoners
- + We investeren in duurzaam onderhoud van de openbare ruimte en groenvoorzieningen
- + Bij de verdere ontwikkeling van industriegebieden zoals bij Chemelot en VDL stellen wij de veiligheid en de gezondheid van omwonenden centraal
- + We onderzoeken de mogelijkheid om vervuilend en overlastgevend verkeer in de centra te ontmoedigen
- + Wij willen ervoor zorgen dat er een gepaste locatie wordt ingericht met de nodige (sanitaire) voorzieningen voor chauffeurs van internationale transportbedrijven. Zij overnachten geregeld op plekken die daarvoor niet bestemd zijn en zorgen daarmee voor overlast in de wijk.
- + Sittard-Geleen is sinds 2018 een Global Goals gemeente. Dat betekent dat een lokale overheid op verschillende terreinen het goede voorbeeld geeft. Door duurzaam in te kopen en in het gemeentehuis fairtrade koffie en thee te drinken. Of door mensen in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het CDA vindt dat dit altijd meer en beter kan.
- + We geven graag invulling aan de versterking van groene kwaliteiten in de stad-landzones, zoals in het natuurgebied Schwienswei. Het belang van toerisme en recreatie mag daarbij niet worden onderschat.

WONEN IS EEN GRONDRECHT

- + Wij gaan voor een betaalbaar huis voor iedereen en we gaan actief op zoek naar bouwlocaties voor flexibele woonvormen
- + We versnellen waar mogelijk bouwprocedures en bouwplannen en denken creatief mee bij innovaties
- + We bieden ruimte en ondersteuning bij het realiseren van passende woonvormen en mantelzorg- en levensloopbestendige woningen
- + De huisvesting van (internationale) studenten juichen we toe als antwoord op de vraag naar studentenwoningen in onze regio.
- + Bouwprojecten in het middensegment stimuleren we door in te zetten op woningbouw, pre-fab woningen, tiny houses en vernieuwbouw

- + Lege panden in winkelcentra, bedrijfspanden en kantoren vormen we om tot woningen
- + Particuliere investeerders en beleggers verbieden we huizen op te kopen voor de verhuur
- + We willen een gericht huisvestingsbeleid voor arbeidsmigranten
- + Starters op de woningmarkt helpen we met het behoud van de starterslening

EEN LEEFBARE EN MOOIE BUURT

- + We realiseren aantrekkelijke ontmoetingsruimten voor jong en oud in onze kernen en wijken
- + Bewoners laten we tijdig meepraten over de ontwikkelingen in hun wijk; dat begint met heldere communicatie en beginspraak
- + De samenhang tussen de verschillende kernen van onze stad onderling en met de gemeente willen wij bevorderen. Zij zijn het cement dat zorgt voor extra draagvlak. Het maakt van onze stad een krachtige en sterke stad.
- + Iedere buurt, wijk of dorp krijgt een eigen budget voor burgerinitiatieven
- + We creëren in onze wijken voldoende voorzieningen om te kunnen bewegen, sporten, wandelen en fietsen
- + We versterken en ondersteunen het rijke verenigingsleven op het terrein van sport, maatschappij en cultuur en de vele vrijwilligers die er actief zijn
- + Veiligheid in de wijk heeft voor ons de hoogste prioriteit (verkeer, drugs, criminaliteit)
- + We kiezen voor een doelgerichte inzet van boa's, politie en hulpdiensten

ONDERNEMEN & INNOVEREN

- + We versterken de stadscentra in Sittard en Geleen met ruimte voor vernieuwende formules, evenementen en activiteiten
- + Wij ondersteunen ondernemers die innoveren en maatschappelijk verantwoord ondernemen
- + We scheppen op diverse terreinen ruimte voor technologische vernieuwingen en digitalisering om oplossingen te bedenken die de kwaliteit van leven verbeteren
- + Door nauwe samenwerking met het beroepsonderwijs van hoog tot laag creëren we extra groeikansen.
- + Een nauwe samenwerking van de lokale overheid met hogescholen en universiteiten stimuleren we van harte (triple helix).
- + We versterken het vestigingsklimaat en besteden in het kader daarvan extra aandacht aan mobiliteit in de stad en aan bereikbaarheid en toegankelijkheid
- + We pleiten voor innovatief, duurzaam en openbaar vervoer en willen de bestaande (eu)regionale bus- en treinverbindingen uitbreiden. Wat ons betreft komt er een snelfietspad dat Sittard-Geleen verbindt met Heerlen en Maastricht.
- + Wij schrappen overbodige regels en onnodige bureaucratie: één loketbeleid staat hierbij voorop
- + Waar dat kan en mogelijk is steunen wij (door corona getroffen) onze lokale MKB-ondernemers met concrete maatregelen

CULTUUR, SPORT EN TOERISME

- + We werken aan levendige en vitale verenigingen door de inzet van vrijwilligers te stimuleren en te faciliteren. Wij willen één verenigingsloket waarmee professionele (bestuurs)ondersteuning geboden wordt aan verenigingen om daarmee vrijwilligers te ontlasten
- + We scheppen samen met de evenementenbranche, de horeca en het MKB ruimte voor bestaande en nieuwe activiteiten, evenementen, festivals en sportwedstrijden
- + De rijke culturele en creatieve sector zijn onmisbaar in onze stad. Daarom gaan we daarmee in gesprek over door corona ontstane problemen en achterstanden
- + We bewaren historisch en maatschappelijk waardevolle panden, straten, monumenten, grachten en gebieden (industrie, mijnverleden) en maken die toekomstbestendig
- + We bieden ruimte aan toerisme in de centra en in de buitengebieden; we zoeken de balans tussen recreatie, milieu, natuur en toerisme (vgl. Grensmaasgebied); boer en burger willen we met elkaar verbinden
- + We zorgen voor een netwerk van aantrekkelijke fiets- en wandelpaden zoals een snelfietspad naar Heerlen en Maastricht en een doorlopende wandelroutes langs de Geleenbeek en het Grensmaasgebied

FINANCIËEL SOLIDE BELEID

- + Een deskundig financieel beleid; solide, transparant en begrijpelijk
- + Zodra de gemeentekas de ruimte daarvoor biedt draaien we de extra OZB-verhoging terug
- + Voor afvalstoffen geldt als uitgangspunt 'de vervuiler betaalt'
- + Financiële overschotten reserveren we voor toekomstige tegenvallers
- + Wij zijn voorstander van een burgerbegroting

IV HIER STAAN WIJ VOOR

Een vernieuwd en verjongd CDA Sittard-Geleen bouwt verder aan een sociale en economisch krachtige gemeente. Met betaalbare woningen voor jongeren én senioren. Met stadscentra die bruisen, uitstekend bereikbaar, 'smart' en gastvrij zijn. In een stad waar het goed wonen, werken en studeren is. Iedereen moet bij ons mee kunnen doen vinden wij. Ongeacht leeftijd, afkomst, inkomen, wie je bent of hoe je door anderen gezien wil worden. Velen kunnen dat prima zelf en voor wie het tegenzit zorgen we voor een stabiel vangnet. We geven volop ruimte aan inwoners die werk maken van energietransitie. Met initiatieven die de gevolgen van klimaatverandering inperken door vergroening en verduurzaming van gebouwen, straten, pleinen en wijken. Als burgers en verenigingen plannen bedenken om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren stimuleren we dat. Onze ondernemers die werkgelegenheid bieden en door corona zijn getroffen helpen we waar dat binnen onze mogelijkheden ligt.

Sittard-Geleen kenmerkt zich door waterrijke natuurgebieden, fraaie landschappen, historische monumenten, unieke dorpskernen en hoogtechnologische bedrijventerreinen. Met sport, kunst, evenementen, festivals en theaters als energiebrengers. Het CDA wil zielsgraag met u verder bouwen aan deze stad, ónze stad. Energiek, solide en samen. Heerlen en Maastricht en een doorlopende wandelroutes langs de Geleenbeek en het Grensmaasgebied.

DE GEMEENSCHAP CENTRAAL

Samen met inwoners, onze leden, de raadsfractie en de beide wethouders vatten we in dit overzicht samen waar het CDA de komende vier jaar voor gaat. We willen bovendien een politieke partij zijn die helder zegt waar ze voor staat. Een CDA ook dat zorgt voor ondersteuning voor wie hulp nodig heeft. Een partij die ruimte biedt wanneer je plannen hebt voor jouw eigen omgeving en je samen met andere inwoners in actie wil komen voor de stad. Voor ons staat de gemeenschap centraal. De betrokkenheid van mensen bij hun stad, dorp, school en buurt of bij hun kerk, bedrijf of vereniging vinden wij essentieel. Wij nemen verantwoordelijkheid voor elkaar en staan voor een beleid dat gemeenschapszin stimuleert, ondersteunt en faciliteert. In een flexibele en dienstverlenende gemeente waarin iedereen meetelt.

GOED RENTMEESTERSCHAP

We willen besturen vanuit de gedachte van goed rentmeesterschap, een kernwaarde van het CDA. Net als in elk gezin of bedrijf is een kloppend huishoudboekje daarbij van wezenlijk belang. Dat betekent dat de gemeente haar ambities en doelen afstemt op de financiële mogelijkheden die de stad heeft. Wij streven naar een evenwichtige lastendruk die het bestuur in staat stelt collectieve voorzieningen te kunnen blijven betalen. Die burgers, bedrijven en organisaties voldoende ruimte biedt om eigen keuzes te maken. Onze gemeente is daartoe in staat omdat onder aanvoering van het CDA in de voorbije raadsperiode een beleid is gevoerd dat resulteerde in een sluitende begroting en het afwenden van financiële tekorten.

V EEN BETROUWBARE EN TRANSPARANTE GEMEENTE

De samenleving staat voor het CDA centraal. De overheid, dat geldt ook voor de gemeente, vervult daarin een dienstbare en gastvrije rol. Zij is er voor inwoners, verenigingen, instellingen en ondernemers. Wij staan voor een betrouwbare en transparante overheid die mensen zekerheid geeft en die, waar nodig, grenzen stelt. Een overheid is er tevens om onrecht te bestrijden en te zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn. Solidariteit is daarbij belangrijk. Dat we het 'goede' doen voor inwoners, bedrijven, verenigingen en overige instellingen. De coronacrisis maakt dat eens te meer haarscherp duidelijk. Iedereen heeft iedereen nodig en moet op de gemeente kunnen vertrouwen en rekenen.

Iedere dag moet de gemeente het vertrouwen van de burger verdienen en vasthouden. De inwoner van onze stad denkt graag mee en wil gehoord worden. Hij verwacht van de gemeentelijke organisatie duidelijkheid, transparantie en slagvaardigheid. Inwoners en ondernemers behoren volgens het CDA actieve medewerking te krijgen en tijdig de juiste informatie in duidelijke en heldere taal. Zij moeten écht kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen tijdens het hele proces bij plannen of toekomstige ontwikkelingen. Dit wij-gevoel willen wij versterken om daarmee recht te doen aan de verdere ontwikkeling van onze stadscentra en kernen. De kracht die mensen in buurten en wijken steeds kenmerkt willen wij vergroten.

Het CDA verwacht van de gemeente dat zij gastvrij, betrouwbaar, bereikbaar, transparant en duidelijk is op alle fronten. Dat geldt voor bestuurder én ambtenaar. De communicatie met inwoners gebeurt in begrijpelijke taal. Bij het besluitvormingsproces gaan we uit van het principe 'Werken vanuit de bedoeling' met als toetsing de 'Methode van de omgekeerde toets'. Daarbij kijken we eerst naar wat nodig is en dan staan de bepalingen in de wetten niet voorop. Binnen die speelruimte is maatwerk mogelijk zonder dat het leidt tot willekeur. Daarnaast maakt dit het integraal werken in de gemeente een stuk eenvoudiger. Evenals snel en adequaat handelen en openstaan voor beginspraak.

In besluitvormingsprocessen verwachten we van de gemeente dat zij een duidelijk beeld en heldere uitleg geeft van alle afwegingen die leiden tot beslissingen. Dat zorgt voor draagvlak bij voor- en tegenstanders als er (moeilijke) keuzes gemaakt moeten worden. Want keuzes maken moeten we. Keuzes waarbij de zorg voor elkaar centraal staat, want voor het CDA geldt dat iedereen mag en kan meedoen. Ook inwoners die daar om welke reden dan ook minder goed toe in staat zijn. Onze jongeren willen wij in het politieke spel graag meenemen en begeleiden. Daarom besteden wij in het onderwijs aandacht aan de werking van de lokale politiek bij het vak maatschappijleer en via

burgerschapsonderwijs. Met het jeugd raadspel leggen we uit hoe de lokale democratie werkt en in elkaar steekt. Daarnaast vinden we het belangrijk dat er één keer per jaar voor alle inwoners een open dag is waarbij de gemeentelijke organisatie haar reilen en zeilen toelicht.

ONZE SPEERPUNTEN

- + De bevordering van vrijwillige participatie van inwoners in gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten en doelen zoals klaar-overs die kinderen helpen veilig over te steken, het onderhoud van groenvoorzieningen en speeltoestellen in onze wijken of het vergroten van de sociale participatie in projecten van maatschappelijk belang.
- + We willen boa's, de wijkagent, politie en hulpdiensten doelgericht inzetten in samenwerking met inwoners, scholen en bedrijven met als doel het verminderen van (drugs)criminaliteit.
- + Verder pleiten we voor meer samenwerking tussen inwoners, zorginstanties, bedrijven, gemeente en scholen om de hulpverlening aan mensen met psychosociale en lichamelijke klachten te verbeteren. Leidend hierbij is het principe 'Werken vanuit de bedoeling' met als toetsing de 'Methode van de omgekeerde toets'.
- + We willen één loket voor alle vragen rond WMO, jeugdzorg, participatiewet, armoede- en schuldbeleid. Geen kastje naar de muurbeleid maar bereikbaar en gastvrij menselijk contact voor elke burger zonder verdergaande digitalisering en cybersecurity te veronachtzamen
- + We werken vanuit de bedoeling en daarmee bedoelen we dat we eerst kijken naar wat de inwoner nodig heeft en daarna of dit past binnen de regels.
- + We vergroten gelijke kansen voor onze jeugd en gaan de strijd aan tegen armoede
- + We realiseren meer ontmoetingsplekken en huiskamerprojecten in wijken en buurten voor kinderen, jongeren en senioren
- + Wij steunen, waarderen en faciliteren mantelzorgers, ouderenorganisaties, huiskamerprojecten en jongerencentra
- + Wij zijn een inclusieve gemeente en zorgen voor iedere burger die hulp nodig heeft. Ongeacht leeftijd, afkomst, inkomen, wie je bent of hoe je door anderen gezien willen worden.

VI WIJ ZIJN ER VOOR JONG ÉN OUD

De inzet van het CDA is van Sittard-Geleen één gezonde en sterke stad te maken. Met krachtige en vitale dorpen en wijken en bruisende centra in de stedelijke gebieden. We investeren daarom in een krachtige samenleving waarin voor iedereen plaats is en zorgen voor ondersteuning en hulp voor iedereen die dat nodig heeft vanuit de WMO en de jeugdzorg. Voor wie niet in staat is om zelf in zijn of haar inkomen te voorzien is er een vangnet via Vidar. Daar kunnen inwoners terecht voor het vinden van passend en duurzaam werk, het ontwikkelen van vaardigheden en hulp bij het verwerven van een inkomen. Werk levert bovendien structuur, zingeving en een sociale omgeving op: je doet weer volop mee in de maatschappij. In samenwerking met de Kredietbank zorgen we ervoor dat inwoners en ondernemers met schulden financieel opnieuw op eigen benen kunnen staan. Daarnaast investeren we fors in preventie zodat inwoners in een vroeg stadium zelfstandig hun zaken kunnen oplossen en uit de problemen blijven.

Sittard-Geleen is een inclusieve stad. In een sterke samenleving is er betrokkenheid tussen arm en rijk,

jong en oud. Ieder mens is voor ons belangrijk en waardevol. Daarom zorgen we ervoor dat iedereen mee kan komen, ook als het tegenzit. Juist dan zijn we er voor elkaar, bijvoorbeeld op ontmoetingsplaatsen voor en door bewoners. In vrijwel alle wijken en dorpskernen is er de positieve energie en bereidheid om dit te realiseren. Een sprekend recent voorbeeld hiervan is de totstandkoming van de nieuwe huiskamervoorziening aan de markt in Obbicht.

Bij de zorg voor jeugdigen richten we ons op vroegtijdige signalering van belemmeringen in hun ontwikkeling. Belangrijk bij het inzetten van begeleiding en ondersteuning is dat niet de taken en verantwoordelijkheden van het gezin worden overgenomen, maar dat het gezin leert om zelf problemen op te lossen.

Dementie neemt volgens de prognose de komende jaren fors toe. Voorlichting hierover en vroegtijdige signalering zijn belangrijk, evenals een passend aanbod van dagbesteding. Dit geeft kwaliteit van leven en zorgt ervoor dat mantelzorger(s) ontlast worden en de intensieve zorg voor hun naasten kunnen volhouden. Dit mogelijk te maken vinden wij een belangrijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

Mantelzorgers zijn onmisbaar in de samenleving. De gemeente faciliteert hen om de zorg voor hun geliefden, naasten of vrienden vol te kunnen houden. Het CDA wil dat de gemeente hierin de regie houdt en daarmee dat het mantelzorgcompliment blijft bestaan.

ONZE SPEERPUNTEN

WIJ ZIJN ER VOOR JONG EN OUD

- + We willen een verdere uitbreiding van gezonde scholen met extra aandacht voor gezonde voeding en meer bewegen. De gezonde basisschool van de toekomst is een mooi voorbeeld hiervan. Dit willen we graag uitbreiden.
- + We zetten in op burgerschapsonderwijs aan jongeren in het vak maatschappijleer en het jeugdraadspel
- + Vanuit de WMO, de jeugdzorg (preventie) en VIDAR ondersteunen wij jongeren die hulp zoeken en in een eigen inkomen willen voorzien
- + We bevorderen de deelname van jongeren aan activiteiten van verenigingen, sportclubs en culturele instellingen en maken dat financieel mogelijk. De verdere ontwikkeling van Glanerbrook en het Anker past in dit voornemen
- + Vanuit het oogpunt van gezondheidsbevordering steunen we het handhaven van een zwemvoorziening voor doelgroep- en educatief zwemmen op De Nieuwe Hateboer. Voorwaarde is dat dit met co-financiering financieel haalbaar is.
- + Voor onze jongeren introduceren we een jeugdsportpas
- + Kinderen en jongeren die iets bijzonders doen, en daarmee misschien wel een held zijn voor anderen in hun omgeving, zetten we graag in het zonnetje. Die waardering uiten we binnen onze gemeente in de vorm van het jeugdlintje.
- + We stimuleren ouderen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen en we scheppen daar voorwaarden en mogelijkheden voor
- + Om de doorstroming te bevorderen willen we kleinere (senioren)woningen aan de woningmarkt toevoegen evenals andere vormen van kleinschalig wonen (hofjes, tiny houses, appartementen) al dan niet in een combinatie van zorg en huishoudelijke hulp
- + Om gezond oud te kunnen worden ondersteunen we de seniorenportpas

VII DUURZAAM DOEN WE SAMEN

Het CDA wil samen met inwoners en bedrijven werken aan een duurzame stad die we aan komende generaties doorgeven. Mogelijkheden creëren zodat innovatieve bedrijven naar Sittard-Geleen komen en bestaande bedrijven blijven. We zetten er vol op in om de band met de Brightlands-campus en het centrum van Geleen te versterken. En om van het historisch centrum van Sittard een aantrekkelijke verblijfplaats voor ieder van ons en voor bezoekers van buiten te maken.

De centra in Sittard en Geleen worden steeds compacter. Daarmee versterken we de stad en haar dynamiek, verminderen we de leegstand en zorgen we voor nieuwe allure. Daarom wil het CDA investeren in duurzaam onderhoud van de openbare ruimte en (groen)voorzieningen. Zorgen voor een goede balans tussen milieu, leefbaarheid en economie. Samen met inwoners kunnen we in onze centra, dorpen en kernen prima resultaten boeken door te verduurzamen en te vergroenen. Goede voorbeelden zijn de Tuinen van Zuid of het met aantrekkelijk groen opnieuw inrichten van het marktplein in het centrum van Geleen.

We wonen in een groene en ruim opgezette gemeente. Dat betekent niet automatisch dat er genoeg natuurlijk leven is. Zo zijn er in onze gemeente de nodige grasperken die veelvuldig periodiek onderhoud vergen en weinig toegevoegde waarde hebben wanneer je kijkt naar natuur en milieu. Het CDA wil daarom inwoners stimuleren om hagen aan te planten, compostplekken te realiseren die zorgen voor extra flora en fauna, versterking van de tuin tegen te gaan, regenwater zo min mogelijk af te voeren via het riool en biologisch afval en grondstoffen opnieuw te gebruiken. Dat is goed voor plant en dier en levert extra biodiversiteit en minder verdroging op. Ook willen wij dat er voor iedere boom in de gemeente die verdwijnt een nieuwe in de plaats komt. Vanuit een sterk agrarisch gekleurd verleden, waarin mensen leefden van het land, willen we bovendien lokaal de productie en verkoop van voedsel stimuleren. Dat doen we samen met boeren en tuinders, natuurorganisaties en lokale burgerinitiatieven.

Met elkaar verbonden wandel- en fietspaden moeten ervoor zorgen dat we vaker de auto laten staan en meer de fiets pakken of te voet gaan. Daarom pleiten we voor een snelfietspad dat Sittard-Geleen verbindt met Heerlen en Maastricht en een doorlopend wandelpad langs de Geleenbeek dat nu in Oud-Geleen wordt onderbroken.

Als echte industriegemeente waar intensief geproduceerd wordt in een dichtbevolkt gebied dat ook nog eens direct grenst aan Chemelot is veiligheid een uiterst belangrijk thema. Net als milieuoverlast als gevolg van licht- en geluidhinder of een groot aantal verkeersbewegingen. Bij de verdere ontwikkeling van Chemelot en andere bedrijventerreinen dienen de zorg voor het milieu en de veiligheid en gezondheid van omwonenden centraal te staan en continue te verbeteren.

Ons klimaat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, de samenwerking gemeente-inwoners is voor ons van wezenlijk belang. Daarmee raken we de kernwaarden van het CDA: gespreide verantwoordelijkheid naast solidariteit en rentmeesterschap: de stad willen we als een goed huisvader onderhouden en als waardevolle erfenis achterlaten voor volgende generaties.

ONZE SPEERPUNTEN

- + Voor ieder huishouden streven we naar een betaalbare energierekening
- + Energietransitie: wij ondersteunen en stimuleren lokale initiatieven en innovaties om zoveel mogelijk kostenneutraal het gasverbruik terug te dringen. Daarbij hebben we tevens volop oog voor de jongste ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het gebruik van waterstof en de toepassing daarvan.
- + We werken samen met de provincie en het rijk verder aan de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen. We staan achter het plaatsen van windmolens
- + Het Groene Net, gekoppeld aan de duurzame warmte van Chemelot, en de uitrol ervan is en blijft ook toekomstig een belangrijk hulpmiddel in de energietransitie van onze stad

- + Wij stimuleren en helpen burgers om te kunnen investeren in energiebesparende maatregelen zoals isolatie, dubbel glas, zonnepanelen, warmtepompen en meer
- + Voor elke boom in onze gemeente die verdwijnt planten wij een nieuwe
- + Wij zetten in op een kringlooeconomie waarbij we afval zoveel mogelijk hergebruiken als grondstof voor nieuwe producten en diensten
- + Wij geven extra aandacht aan de lokale productie en verkoop van voedsel samen met agrariërs, natuurorganisaties en inwoners
- + We investeren in duurzaam onderhoud van de openbare ruimte en groenvoorzieningen
- + Bij de verdere ontwikkeling van industriegebieden zoals bij Chemelot en VDL stellen wij de veiligheid en de gezondheid van omwonenden centraal
- + We onderzoeken de mogelijkheid om vervuילend en overlastgevend verkeer in de centra te ontmoedigen
- + Wij willen ervoor zorgen dat er een gepaste locatie wordt ingericht met de nodige (sanitaire) voorzieningen voor chauffeurs van internationale transportbedrijven. Zij overnachten geregeld op plekken die daarvoor niet bestemd zijn en zorgen daarmee voor overlast in de wijk.
- + Sittard-Geleen is sinds 2018 een Global Goals gemeente. Dat betekent dat een lokale overheid op verschillende terreinen het goede voorbeeld geeft. Door duurzaam in te kopen en in het gemeentehuis fairtrade koffie en thee te drinken. Of door mensen in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het CDA vindt dat dit altijd meer en beter kan.
- + We geven graag invulling aan de versterking van groene kwaliteiten in de stad-landzones, zoals in het natuurgebied Schwienwei. Het belang van toerisme en recreatie mag daarbij niet worden onderschat.

VIII WONEN IS EEN GRONDRECHT

Wonen is meer dan een dak boven het hoofd. Het betekent een veilige plek waar mensen zich thuis voelen. Meer nog: wonen is een grondrecht. Een goed woonbeleid helpt de inwoner bij het realiseren van dit recht. Op een verstandige manier want de middelen zijn vaak beperkt. Een gemeente heeft slechts enkele instrumenten ter beschikking om de woningmarkt voor iedere burger toegankelijk en bereikbaar te houden. Waar dat kan kiest het CDA ervoor om huren betaalbaar houden voor mensen met een laag inkomen, om te investeren in nieuwbouw, in renovatie van woningen van slechte kwaliteit en om woonomgevingen aangenaam en veilig maken.

We zetten in op de woonwensen van jongeren en ouderen. In een krappe woningmarkt moeten we niet verzanden in beleid. We willen dat er verantwoord gebouwd wordt om de woningnood in onze stad aan te pakken. En om het middensegment betaalbaar te houden willen we experimenteren met woonvormen waarbij gemeente, markt, kopers en huurders samen optrekken. Het idee hierachter is een gezond maar gemaximeerd rendement voor commerciële marktpartijen en betaalbare woningen voor de maatschappij. Uitwassen zoals huisjesmelkers, investeerders en particuliere beleggers die zoveel mogelijk woningen opkopen om die voor veel geld te verhuren willen we tegengaan.

Het CDA wil nieuwbouwprojecten in onze gemeente stimuleren, vooral daar waar de grootste tekorten zitten. Dat kan met behulp van pre-fab woningen, tijdelijke huizen of met tiny houses als alternatieve vormen van huisvesting. Voor starters is de woningmarkt moeilijker te betreden dan ooit. Omdat zij vaker geen startkapitaal hebben staan zij bij voorbaat al met één nul achter. Daar komt sinds de invoering van het (a)sociale leenstelsel door de landelijke liberale en progressieve partijen vaak nog een hoge studieschuld bij. Bijna alle fracties stemden voor het voorstel van het CDA om het leenstelsel af te schaffen. In de huidige krapte is het bovendien zonde om bij leegstaande panden en onbenoemde locaties kansen te laten liggen.

Daarom willen we leegstaande winkels en bedrijfs- en kantoorpanden omvormen tot betaalbare woningen en willen we een vast gedeelte van nieuwe woningen bestemmen voor starters en jongeren. Om hen een steuntje in de rug te geven houden we vast aan de starterslening. Het CDA vindt daarnaast dat kleinschalige woningbouw binnen inbreioplekken in de stad mogelijk moeten zijn. Met als voorwaarde dat deze plannen passen in de stedelijke omgeving. Tenslotte willen we huisvesting voor (internationale) studenten stimuleren als antwoord op de vraag naar studentenwoningen in onze regio. Studenten in onze stad zijn bovendien een belangrijke economische en sociale impuls voor de stad.

De overheid stimuleert een beleid dat senioren in staat stelt langer zelfstandig te wonen door te investeren in zelfredzaamheid en levensloopbestendige woningen. Langer thuis wonen is evenwel alleen mogelijk als voorzieningen zoals hulp bij het huishouden en verpleging aan huis goed geregeld zijn. Het CDA vindt van belang dat aandacht en warmte voor senioren voorop staan. Er zijn veel ouderen waarbij de eengezinswoning te groot is en die graag zouden verhuizen naar een kleinere (senioren) woning of een aangepast appartement. Van dit soort woningen zijn er niet genoeg en daarom willen wij dit type huizen aan de woningvoorraad toevoegen. Voorbeelden zijn kleine en intieme hofjes of seniorenappartementen waar mensen in combinatie met zorg en huishoudelijke hulp veilig en plezierig kunnen wonen. Dit zorgt tevens voor de noodzakelijke doorstroming waardoor er plek vrij komt voor jonge gezinnen in eengezinswoningen.

ONZE SPEERPUNTEN

- ✦ Wij gaan voor een betaalbaar huis voor iedereen en we gaan actief op zoek naar bouwlocaties voor flexibele woonvormen
- ✦ We versnellen waar mogelijk bouwprocedures en bouwplannen en denken creatief mee bij innovaties
- ✦ We bieden ruimte en ondersteuning bij het realiseren van passende woonvormen en mantelzorg- en levensloopbestendige woningen
- ✦ De huisvesting van (internationale) studenten juichen we toe als antwoord op de vraag naar studentenwoningen in onze regio.
- ✦ Bouwprojecten in het middensegment stimuleren we door in te zetten op woningbouw, pre-fab woningen, tiny houses en vernieuwbouw
- ✦ Lege panden in winkelcentra, bedrijfspanden en kantoren vormen we om tot woningen
- ✦ Particuliere investeerders en beleggers verbieden we huizen op te kopen voor de verhuur
- ✦ We willen een gericht huisvestingsbeleid voor arbeidsmigranten
- ✦ Starters op de woningmarkt helpen we met het behoud van de starterslening

IX EEN LEEFBARE EN MOOIE BUURT

Niet alle wijken of dorpen in onze stad hebben een eigen gemeenschapsvoorziening zoals een dorpshuis, een jongerencentrum of een wijksteunpunt. Toch vinden wij het belangrijk dat ze er zijn en daarom steunen en stimuleren wij kansrijke initiatieven met raad en daad. Dorpshuizen en wijkcentra fungeren immers meer en meer als de noodzakelijke spil in hun omgeving. De vrijwilligers die de lokale gemeenschap dragen koesteren en faciliteren we om hun belangrijke werk voort te zetten en daarom vertrouwen we op initiatieven die uit het dorp of de wijk komen. We vinden dat de gemeente daarin

moet meedenken en een financieel steuntje in de rug dient te geven zodra daar ruimte voor is. Deze accommodaties dienen toegankelijk te zijn voor iedereen en financieel bereikbaar voor inwoners met beperkte middelen.

Nog steeds bloeit het verenigingsleven in onze stad en dat moet zeker zo blijven, vindt het CDA. Het is daarom nodig om meer mensen bij verenigingen te betrekken, als lid of vrijwilliger. Door de krachten te bundelen of mensen en middelen binnen het verenigingsleven onderling uit te wisselen. We moedigen verenigingen aan om jongeren te interesseren lid te worden of actief te worden als vrijwilliger en/of bestuurslid. Zo leren zij de vereniging kennen en raken ze ermee verbonden.

ONZE SPEERPUNTEN

- + We realiseren aantrekkelijke ontmoetingsruimten voor jong en oud in onze kernen en wijken
  - * Bewoners laten we tijdig meepraten over de ontwikkelingen in hun wijk; dat begint met heldere communicatie en beginspraak
- + De samenhang tussen de verschillende kernen van onze stad onderling en met de gemeente willen wij bevorderen. Zij zijn het cement dat zorgt voor extra draagvlak. Het maakt van onze stad een krachtige en sterke stad.
- + Iedere buurt, wijk of dorp krijgt een eigen budget voor burgerinitiatieven
- + We creëren in onze wijken voldoende voorzieningen om te kunnen bewegen, sporten, wandelen en fietsen
- + We versterken en ondersteunen het rijke verenigingsleven op het terrein van sport, maatschappij en cultuur en de vele vrijwilligers die er actief zijn
- + Veiligheid in de wijk heeft voor ons de hoogste prioriteit (verkeer, drugs, criminaliteit)
- + We kiezen voor een doelgerichte inzet van boa's, politie en hulpdiensten

X ONDERNEMEN EN INNOVEREN

Sittard-Geleen is een ondernemende gemeente in een internationale euregionale omgeving. Een stad die kansen biedt om te ondernemen in een interessant en innovatief vestigingsklimaat. Het CDA staat pal voor een ondernemende gemeente, waar het niet alleen goed wonen, maar óók goed werken is. Dat vraagt om een proactieve houding en een college dat voor bedrijvigheid haar nek uitsteekt. Daarnaast is Sittard-Geleen interessant voor toeristen wanneer je kijkt naar bijvoorbeeld religie (kloosters, kerken), water (Grensmaasgebied, Corio Glana), natuur (het groene buitengebied), geschiedenis (historische gebouwen, kastelen en monumenten, mijngeschiedenis), horeca en cultuur (musea, theaters), innovatiekracht (regio met toptechnologie en kennis) en bruisende stadscentra. Dit heeft niet alleen waarde voor gasten, net zo goed voor inwoners. Na Valkenburg en Heerlen wordt Sittard-Geleen de derde plaats in Zuid-Limburg met een Experience Centrum.

Het CDA maakt extra werk van mobiliteit en bereikbaarheid. Daarom pleiten we voor innovatief, duurzaam openbaar vervoer en willen we de bestaande (eu)regionale bus- en treinverbindingen uitbreiden. Daarnaast komt er wat ons betreft een snelfietspad dat Sittard-Geleen verbindt met Heerlen en Maastricht.

Het CDA vindt verder dat bestaande opleidingen beter moeten aansluiten op de regionale arbeidsmarkt. Daar is een nauwere samenwerking tussen het (beroeps)onderwijs en het bedrijfsleven

voor nodig. Voor de sectoren waar de gemeente sterk in is willen we kijken naar innovatieve manieren van opleiden, naar onderwijsconcepten die beter aansluiten bij de belevingswereld van jongeren. Een nauwe samenwerking van de lokale overheid met hogescholen en universiteiten stimuleren we daarbij van harte (triple helix). De regio heeft naast kenniswerkers een grote behoefte aan medewerkers die praktisch zijn opgeleid. Het CDA wil werken aan een economie waarin kennis, kunde, innovatie en praktische opleidingen hand in hand gaan, elkaar versterken en opnieuw gewaardeerd worden. Om het gebrek aan goed opgeleide vaklieden te tackelen ondersteunt het CDA initiatieven om goed vakmanschap op één te zetten en voldoende stageplaatsen voor (MBO)leerlingen te realiseren. De gemeente geeft hierin zelf het goede voorbeeld door binnen de gemeentelijke organisatie voldoende stageplekken aan te bieden.

In de arbeidsmarkt maakt Sittard-Geleen deel uit van de Euregio met een groot economisch achterland in de Belgische en Duitse buurlanden. Dat geldt niet alleen voor werk, tevens voor opleidingen die leiden tot nieuwe banen. Het CDA is voorstander van een betere ontsluiting van de mogelijkheden die de Euregio biedt. Dit doen we door de samenwerking op het gebied van arbeidsmarkt met onze buitenlandse partners te versterken. Sterke sectoren binnen onze gemeente zijn de chemie, automotive, de Brightlands campus, de zorg, het onderwijs, sport en de bouw. De kansen die deze sectoren bieden dragen we actief uit om nieuwe bedrijven aan te trekken.

Een stad van ruim 90.000 inwoners vraagt om levendige en bruisende binnensteden met een combinatie van grootwinkelbedrijf, kleine zelfstandige winkels, horeca en cultuur. Bij het verder versterken van onze stadscentra zetten we in op meer diversiteit tussen Sittard en Geleen en een langer verblijf door inwoners en bezoekers.

Veerkracht is het vermogen van de stad om met haar inwoners, organisaties, instellingen en ondernemingen zodanig te reageren op veranderende omstandigheden dat wezenlijke kenmerken en kwaliteiten behouden blijven de Toekomstvisie 2030 is hierop gebouwd. Wij kiezen voor een stad die tegenslagen weet op te vangen en kansen en vernieuwingen benut om Sittard-Geleen toekomstbestendig te maken. Technologie en digitalisering spelen daarin een hoofdrol, zij veranderen ons leven ingrijpend. Nu en in de toekomst. Zij bieden daarnaast extra kansen. We grijpen die aan om te innoveren, nieuwe mogelijkheden te scheppen en bestaande problemen op te lossen. Zonder daarbij de menselijke maat uit het oog te verliezen. We vinden immers dat iedereen in onze samenleving moet kunnen meedoen. Zo willen we de kwaliteit van leven in onze stad verbeteren en veraangenamen.

ONZE SPEERPUNTEN

- + We versterken de stadscentra in Sittard en Geleen met ruimte voor vernieuwende formules, evenementen en activiteiten.
- + Wij ondersteunen ondernemers die innoveren en maatschappelijk verantwoord ondernemen
- + We scheppen op diverse terreinen ruimte voor technologische vernieuwingen en digitalisering om oplossingen te bedenken die de kwaliteit van leven verbeteren
- + Door nauwe samenwerking met het beroepsonderwijs van hoog tot laag creëren we extra groeikansen.
- + Een nauwe samenwerking van de lokale overheid met hogescholen en universiteiten stimuleren we van harte (triple helix).
- + We versterken het vestigingsklimaat en besteden in het kader daarvan extra aandacht aan mobiliteit in de stad en aan bereikbaarheid en toegankelijkheid
- + We pleiten voor innovatief, duurzaam en openbaar vervoer en willen de bestaande (eu)regionale bus- en treinverbindingen uitbreiden. Wat ons betreft komt er een snelfietspad dat Sittard-Geleen verbindt met Heerlen en Maastricht.
- + Wij schrappen overbodige regels en onnodige bureaucratie: één loketbeleid staat hierbij voorop

- + Waar dat kan en mogelijk is steunen wij (door corona getroffen) onze lokale MKB-ondernemers met concrete maatregelen

XI CULTUUR, SPORT EN TOERISME

Sittard-Geleen heeft een rijk en gevarieerd cultureel leven. Deze culturele en creatieve sector is onmisbaar. Investeren in cultuur en erfgoed betekent investeren in een sterke samenleving voor iedereen. In die zin is het goed dat de Schouwburg is omgedoopt tot het Toon Hermans Theater. Liefst 120 verenigingen en instellingen in onze stad zijn actief in het culturele veld. Van 'vastelaovesvereniging' tot harmonieën, fanfares, toneelverenigingen en koren. Zij vullen elkaar aan en zorgen voor een breed aanbod waarbij iedereen zich welkom voelt. Evenementen en festivals dragen bij aan de leefbaarheid van onze stad. Zij zorgen voor ontmoeting, bieden verenigingen en culturele instellingen een podium en laten inwoners op een laagdrempelige manier kennismaken met cultuur. Kunst en cultuur is er ook voor onze kinderen en jongeren en daarom willen we cultuureducatie in het onderwijs verbreden, actualiseren en verder uitbreiden.

De gemeente draagt blijvend verantwoordelijkheid om historische waarden te bewaren voor de generaties na ons. Niet alleen in de vorm van stenen zoals de eeuwenoude stadswal van Sittard of historische monumenten en gebouwen. Ook op het gebied van geschiedenis en het vertellen van verhalen dient zij haar rol te vervullen en faciliteiten aan te reiken. In 2022 is het bijvoorbeeld 55 jaar geleden dat de steenkoolmijnen in Geleen definitief dicht gingen. Het is dan ook 100 jaar geleden dat het oude raadhuis in Geleen werd gebouwd. Het CDA juicht toe als het mijnverleden van onze streek gepromoot wordt. De historische verenigingen vervullen hierin een belangrijke rol.

Sport brengt mensen letterlijk in beweging, draagt bij aan een goede gezondheid, zorgt voor ontspanning en ontmoeting en heeft daarmee een grote maatschappelijke waarde. Dat vraagt om een divers en betaalbaar aanbod dat voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is. Ook voor mensen met een beperking. Voor de jeugd willen we dat er een jeugdsportpas komt; hiermee kunnen kinderen voordelig kennismaken met verschillende sporten. We zien graag dat er een sportpas ontwikkeld wordt voor senioren. Sporten in de open lucht willen we stimuleren met buitenruimtes die hiertoe uitnodigen. We denken hierbij aan hardlooproutes, speeltoestellen voor kinderen en sportvoorzieningen in (speel)tuinen en parken.

ONZE SPEERPUNTEN

- + We werken aan levendige en vitale verenigingen door de inzet van vrijwilligers te stimuleren en te faciliteren. Wij willen één verenigingsloket waarmee professionele (bestuurs)ondersteuning geboden wordt aan verenigingen om daarmee vrijwilligers te ontlasten
- + We scheppen samen met de evenementenbranche, de horeca en het MKB ruimte voor bestaande en nieuwe activiteiten, evenementen, festivals en sportwedstrijden
- + De rijke culturele en creatieve sector zijn onmisbaar in onze stad. Daarom gaan we daarmee in gesprek over door corona ontstane problemen en achterstanden
- + We bewaren historisch en maatschappelijk waardevolle panden, straten, monumenten, grachten en gebieden (industrie, mijnverleden) en maken die toekomstbestendig
- + We bieden ruimte aan toerisme in de centra en in de buitengebieden; we zoeken de balans tussen recreatie, milieu, natuur en toerisme (vgl. Grensmaasgebied); boer en burger willen we met elkaar verbinden
- + We zorgen voor een netwerk van aantrekkelijke fiets- en wandelpaden zoals een snelfietspad naar Heerlen en Maastricht en een doorlopende wandelroutes langs de Geleenbeek en het Grensmaasgebied

SITTARD-GELEEN